ШЕШІМ
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АТЫНАН
(қысқаша шешім)

2024 жылғы 10 маусым №7119-24-00-2/6404 Астана қаласы

Астана қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының судьясы А.С.Алимбетов, оңайлатылған (жазбаша) іс жүргізу тәртібімен қойылған талап бойынша азаматтық істі қарады:

ТАЛАП ҚОЮШЫ:
"Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының 5573 әскери бөлімі" республикалық мемлекеттік мекемесі

ЖАУАПКЕР:
Жеке кәсіпкер «Экспертиза и сертификация» атынан - Айманбекова Айдана Айдыновна

ТАЛАП ҚОЮШЫНЫҢ ТАЛАПТАРЫ:
1.Мемлекеттік сатып алудың жосықсыз қатысушысы деп тану туралы
2.Тұрақсыздық айыбын өндіру туралы

<u>УӘЖДЕУ БӨЛІГІ:</u>

№1 талап боынша

Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңының 12-бабының 4-тармағы 3)-тармақшасына сәйкес, мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар тізілімі: өздерімен жасалған мемлекеттік сатып алу туралы шарттар бойынша өз міндеттемелерін орындамаған не тиісті түрде орындамаған өнім берушілердің тізбесін білдіреді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген жағдайда, мемлекеттік сатып алуды ұйымдастырушы, мемлекеттік сатып алуды бірыңғай ұйымдастырушы, тапсырыс беруші не уәкілетті орган әлеуетті өнім берушінің немесе өнім берушінің Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын бұзу фактісі туралы өздеріне мәлім болған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей, мұндай әлеуетті өнім берушіні немесе өнім берушіні

мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы талап қоюмен сотқа жүгінуге міндетті.

Талап қоюшы өз мерзімінде аталған талап қоюмен сотқа жүгінген.

Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 268-бабына сәйкес (бұдан әрі - АК), шарт жасасу міндеттеменің пайда болуына негіздер болып табылады.

Азаматтармен заңды тұлғалар шарт жасасуға еркін (АК-тің 380-бабы). Шарт ол жасалған сәттен бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болып табылады (АК-тің 386-бабы).

Егер сату-сатып алу шарты бойынша түрлеріне, үлгілеріне, мөлшеріне, түстері мен өзге де белгілеріне (түр-түрі) қарай белгіленген тауарлар берілуге тиіс болса, сатушы сатып алушыға тауарларды тараптар келіскен түр-түрі бойынша беруге міндетті (АК-тің 420-бабы).

Іс-құжаттарына сәйкес, тараптар арасында 2024 жылғы 06 наурызда №173 көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алу туралы шарт жасалған.

Шарттың талаптарына сәйкес, жауапкер жалпы соммасы 26 000 теңгеге Шарт қазынашылық органдарда тіркелген күннен кейін 30 күнтізбелік күн ішінде медициналық жабдықтауды техникалық қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсетуге міндеттелген.

Шарттың №1 қосымшасына сәйкес қызмет көрсету туралы мерзімі 2024 жылғы 09 сәуір.

Демек, жауапкер шартқа қол қойып, оның талаптарымен келіскен. Сондай-ақ, жауапкерді ешкім шарт жасасуға мәжбүрлемеген, тиісінше тараптардың еркімен жасалынған.

Тараптар арасында шартты өзгертуге байланысты қосымша келісім жасалынбаған.

АК-тің 272-бабына сәйкес, міндеттеме - міндеттеме шарттары мен заң талаптарына сәйкес тиісінше орындалуға тиіс, ал мұндай шарттар мен талаптар болмаған жағдайда - іскерлік қызмет өрісіндегі әдеттегі құқықтарға немесе әдетте қойылатын өзге де талаптарға сәйкес орындалуға тиіс.

Сондай-ақ, АК-нің 359-бабының 1-тармағына сәйкес, борышқор кінәлі болған кезде егер заңдарда немесе шартта өзгеше көзделмесе, міндеттемені орындамағаны және (немесе) тиісті дәрежеде орындамағаны үшін жауап береді. Егер борышқор міндеттемені тиісті дәрежеде орындау

Құжатқа қол қойылған: Алимбетов А. С., 06.08.2024
Заңды күшіне енген күні: 06.08.2024, судья Алимбетов А. С., 13.08.2024
7119-24-3-1/5850

үшін өзіне байланысты шаралардың барлығын қолданғанын дәлелдесе ол кінәсіз деп танылады.

Заңының 43-бабының 23-тармағына сәйкес, тапсырыс беруші мен өнім беруші мемлекеттік сатып алу туралы шарт бойынша қабылданған міндеттемелерді толық орындаған жағдайда көрсетілген шарт орындалды деп есептеледі.

Сотта анықталғандай, бүгінгі таңға дейін тапсырыс берушіге қызмет көрсетілмеген.

Кодексте, басқа да заң құжаттары мен шартта өзгеше көзделмесе, шарт тараптардың келісуімен өзгертілуі және бұзылуы мүмкін. Шартты орындаудан біржақты бас тартылған жағдайда (шарттан тиісінше ішінара немесе толығымен бас тарту (осы Кодекстің 404-бабы) шарт өзгертілді немесе бұзылды деп есептеледі. Шартты өзгертуге немесе бұзуға ұсыныстан екінші тараптың бас тартуы алынғаннан кейін, не ұсыныста көрсетілген немесе заңдарда не шартта белгіленген мерзімде, ал ондай мерзім болмаған кезде отыз күн мерзімде жауап алынбағаннан кейін ғана тарап шартты өзгерту немесе бұзу туралы талапты сотқа мәлімдей алады (АК-тің 401, 402-баптары).

Тапсырыс берушімен шарт біржақты тәртіпте бұзу жөніндегі хабарлама жіберілген.

Жауапкер істің қаралу сатысында шарттың біржақты тәртіпте бұзылғандығын дауламады және тауарды қабылдауға міндеттеу туралы қарсы талаппен сотқа жүгінбеді, яғни сот, бұл жауапкердің процестік рәсімдерді өткізіп алғаны деп санайды.

«Соттардың мемлекеттік сатып алу туралы заңнаманы қолдануы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2022 жылғы 21 сәуірдегі № 4 Нормативтік қаулысының 8-тармағына сәйкес, мемлекеттік сатып алу туралы өнім берушілермен жасалған шарттар бойынша өз міндеттемелерін орындамаған не тиісті түрде орындамаған өнім берушілерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар деп тану туралы талап қоюларды қарау кезінде соттар АК-нің 359-бабына сәйкес азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің негізі ретінде өнім берушінің кінәсін және АПК-нің 6-бабының бесінші бөлігіне сәйкес әділдік пен ақылға сыйымдылық өлшемшарттарын негізге ала отырып, Тапсырыс беруші үшін туындаған жағымсыз салдарларды назарға алуы қажет. Шарт тарабына шартты жасасу кезінде үміт артуына құқылы болғанынан едәуір дәрежеде айырылуына келтірген залалды жағымсыз салдарлар деп

Құжатқа қол қойылған: Алимбетов А. С., 06.08.2024
Заңды күшіне енген күні: 06.08.2024, судья Алимбетов А. С., 13.08.2024
7119-24-3-1/5850

түсінген жөн (АК-нің 401-бабының 2-тармағы). Сонымен қатар мемлекеттік сатып алу туралы шарт тараптарының жұмыстарды орындау мерзімін өзгерту бөлігінде жасаған қосымша келісімдері де соттардың бағалауына жатады. Заңның 45-бабында мемлекеттік сатып алу туралы шарттың жобасына не жасалған шартқа өзгерістер енгізудің негіздері белгіленген. Осыған байланысты, егер тараптар шартқа, жобалау-сметалық құжаттамаға Заңның 45-бабы 2-тармағының 7), 8), 9) тармақшаларына сәйкес өзгерістер енгізбесе, онда мемлекеттік сатып алу туралы жасалған шартта көзделген жұмыстарды орындау мерзімін өзгерту бөлігінде қосымша келісімдерге сілтеме жасау негізсіз болып табылатынын соттар назарда ұстауға тиіс.

Әр тарап өзінің талаптары мен қарсылықтарының негізі ретінде сілтеме жасайтын мән-жайларды дәлелдеуге, қорғану құралдарын пайдалануға, фактілерді растауға, оларға дау айтуға, процесті адал жүргізуге сәйкес келетін және іс жүргізуге жәрдемдесуге бағытталған дәлелдемелерді және дәлелдемелерге қарсы қарсылықтарды судья белгілеген мерзімдерде келтіруге тиіс (АПК-тің 72-бабы).

Алайда, жауапкер талап қоюшының уәждерін жоққа шығаратын дәлелдемелерді сотқа ұсынбады.

Тараптардың қолында бар дәлелдемелерді сотқа ұсынбау осы дәлелдемелерді апелляциялық, кассациялық сатылардағы сотқа ұсыну мүмкіндігін болдырмайды.

Сот, жауапкердің уәждері ешқандай тиісті құжаттармен дәлелденбейді және ақылға қонымсыз деп санайды, сондай-ақ талап қоюшының уәждерін жоққа шығаратын дәлелдемелерді сотқа ұсына алмады.

Аталған істі қарау барысында шарт талаптарының жауапкермен тиісті түрде орындалмағандығын, яғни тауар мерзімінде жеткізілмегендігін ескеріп, сот жауапкерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы ретінде тануға заңды негіз бар деп есептейді.

АПК-нің 117-бабына сай жауапкерден сот шығындары өндірілуге жатады.

№2 талап боынша

АК-тің 293-бабының талаптарына сәйкес, айып төлеу (айыппұл, өсім) мәселесі реттеледі.

Шарттардың 7.3. тармағына сәйкес, қызмет көрсету мерзімдерін өткізіп алған жағдайда, Тапсырыс беруші Өнім берушіденол

Құжатқа қол қойылған: Алимбетов А. С., 06.08.2024
Заңды күшіне енген күні: 06.08.2024, судья Алимбетов А. С., 13.08.2024
7119-24-3-1/5850

міндеттемелерін толық орындамаған жағдайда мерзімі өткен әрбір күн үшін шарттың жалпысомасының 0,1 % мөлшерінде тұрақсыздық айыбын (айыппұл, өсімпұл) ұстайды (өндіріп алады)не міндеттемелерін тиісінше орындамаған (ішінара орындамаған) жағдайда мерзімі өткенәрбір күн үшін орындалмаған міндеттемелер сомасының 0,1 % мөлшерінде тұрақсыздықайыбын (айыппұл, өсімпұл) ұстайды (өндіріп алады). Бұл ретте тұрақсыздық айыбының(өсімпұл) жалпы сомасы Шарттың жалпы сомасының 10 %-нан аспауға тиіс.

Талап қоюшының 702 сомадағы тұрақсыздық айыбы келесі есеппен шығарылған:

26 000 * 0,1 % * 27 = 702 теңге (2024 жылғы 09 сәуірден 06 мамырға дейін).

Аталған есеп сотпен негізді деп танылып, кабылданады.

Бұдан бөлек, сот тұрақсыздық айыбын төмендетуге негіздер жоқ деп санайды, себебі аталған сома тым жоғары емес. Талап қоюшы тұрақсыздық айыбын негізсіз арттыратын әрекеттер жасамаған.

Осыған байланысты сот, дәлелдемелерді бағалай келе, іс үшін маңызы бар мән-жайларды зерттеп, жауапкерден 702 теңге мөлшерінде тұрақсыздық айыбын өндіру қажет деген тұжырымға келеді.

АПК-нің 117 баптарынана сәйкес мемлекеттік баж жауапкерден өндірілуге жатады.

<u>ҚАРАР БӨЛІГІ:</u>

АПК-нің 267-1 - 267-4 басшылыққа ала отырып, сот

ШЕШІМ ЕТТІ:

"Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының 5573 әскери бөлімі" республикалық мемлекеттік мекемесінің жеке кәсіпкер «Экспертиза и сертификация» атынан - Айманбекова Айдана Айдыновнаға қойған мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушысы деп тану және тұрақсыздық айыбын өндіру туралы талап қоюы - қанағаттандырылсын.

Жеке кәсіпкер «Экспертиза и сертификация» атынан - Айманбекова Айдана Айдыновна мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп танылсын.

Құжатқа қол қойылған: Алимбетов А. С., 06.08.2024

Заңды күшіне енген күні: 06.08.2024, судья Алимбетов А. С., 13.08.2024

Жеке кәсіпкер «Экспертиза и сертификация» атынан - Айманбекова Айдана Айдыновнадан мемлекет кірісіне 1846 (бір мың сегіз жүз қырық алты) теңге мөлшерінде мемлекеттік баж өндірілсін.

Жеке кәсіпкер «Экспертиза и сертификация» атынан - Айманбекова Айдана Айдыновнадан мемлекет кірісіне 702 (жеті жүз екі) теңге мөлшерінде тұрақсыздығы айыбын және 7 (жеті) теңге мөлшерінде мемлекеттік баж өндірілсін.

Жауапкер оңайлатылған (жазбаша) іс жүргізу тәртібімен шешім шығарған сотқа сот шешімінің көшірмелерін алған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде осы шешімнің күшін жою туралы арыз беруге құқылы. Арыз, егер жауапкер талап қою арызының келіп түскені және оның оңайлатылған (жазбаша) іс жүргізу тәртібімен қаралатыны туралы тиісті түрде хабарландырылмаған және пікірді, сондай-ақ шешімнің мазмұнына әсер ете алатын дәлелдемелерді ұсына алмаған жағдайда беріледі.

Шешімге - осы шешімнің күшін жою туралы арыз беру мерзімі өткеннен кейін, ал егер арыз берілген жағдайда, сот осы арызды қанағаттандырудан бас тарту туралы ұйғарым шығарғаннан кейін тараптар және прокурор АПК-нің 403, 404-баптарының талаптарын ескере отырып, шешім түпкілікті нысанда шығарылған күннен бастап бір ай ішінде Астана қаласының мамандырылған ауданаралық экономикалық соты арқылы Астана қаласының азаматтық істер жөніндегі сот алқасына апелляциялық шағым, апелляциялық өтінішхат беруі мүмкін.

Судья **А.С.Алимбетов**

Құжатқа қол қойылған: Алимбетов А. С., 06.08.2024

Заңды күшіне енген күні: 06.08.2024, судья Алимбетов А. С., 13.08.2024